

Nr 508.

Av herrar **Jacobson** i Vilhelmina och **Skoglund** i Umeå, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 145, angående anslag till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.

Genom beslut i maj 1939 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för jordbruksdepartementet att tillkalla fem utredningsmän för att verkställa utredning rörande de möjligheter, som föreläge att snabbt skapa nya skogstillgångar i vissa delar av Norrland. Redan i början av 1940 avlämnade utredningsmännen, vilka antagit benämningen Norrländska skogsproduktionsutredningen, sitt betänkande med förslag till åtgärder för befordrande av produktionen å enskilda skogar i vissa delar av Norrland. Det framlagda förslaget avsåg att genom ökad bidragsverksamhet understödja skogsproduktionen i de fyra nordligaste länen samt vissa delar av Kopparbergs län. Ett mycket omfattande skogsvårdsarbete borde utföras å flertalet enskilda skogar under en tjuguaårsperiod. För ändamålet hade utredningen föreslagit, att ett belopp av i runt tal 5 000 000 kronor om året anvisades under nämnda tidsperiod.

Trots de stora kostnader, som ett realiserande av det omfattande förslaget innebar, vann det allmän anslutning i de yttranden som avgåvos, med undantag av skogsvårdsstyrelsen i Gävleborgs län samt förvaltningsutskotten hos landsting och hushållningssällskap i nämnda län, vilka ställde sig avvisande mot förslaget.

Den 8 mars 1940 framlade chefen för jordbruksdepartementet proposition i frågan, varvid utredningsmännens förslag helt accepterades.

Den hittillsvarande verksamheten har haft sin största omfattning inom Västerbottens län. Fram till utgången av november 1944 har inom länet utförts inventering på 68 skogsvårdsområden med en sammanlagd areal av 197 913 hektar. Skogsvårdsplaner ha fastställts för 35 skogsvårdsområden, berörande 690 fastigheter och omfattande en totalareal av 97 253 hektar. Arbetskostnaden har beräknats till 2 622 448 kronor, vartill bidrag föreslagits skola utgå med 1 875 741 kronor.

Antalet betesanläggningar, som av skogsvårdsstyrelsen i Västerbottens län planlagts i samband med förevarande verksamhet, uppgår till 843, omfattande 1 616 hektar kulturbete och 2 355 hektar naturbete. Bidrag ha beviljats till 352 företag med ett sammanlagt belopp av 684 615 kronor, varav 539 376 kronor grundbelopp och 145 239 kronor tilläggbelopp. Beståndsvård har planlagts å 83 företag med en areal av 588,6 hektar, och bidrag till sådant ändamål har

beviljats med tillhoppa 13 963 kronor, varav 11 879 kronor grundbelopp och 2 084 kronor tilläggsbelopp. Vad angår återväxtåtgärder, har planläggning skett i fråga om 208 företag med en areal av 2 081,45 hektar och bidrag beviljats till ett totalbelopp av 80 055 kronor, varav 64 813 kronor grundbelopp och 15 242 kronor tilläggsbelopp. Härav komma 7 914 kronor på hyggesrensning, 13 877 kronor på bränning, 3 554 kronor på markberedning, 50 977 kronor på sådd, 130 kronor på grönkvistning som komplettering till sådd, 2 406 kronor på plantering och 1 197 kronor på hägnad. Slutligen har skogsdikning planlagts för 3 företag till en längd av 2 041 meter — bidrag beviljade med 1 724 kronor, varav 1 293 kronor grundbelopp och 431 kronor tilläggsbelopp — samt skogsvägar planlagts för 5 företag med en sammanlagd väglängd av 26 470 meter.

Arbetet med betesregleringar har uppdragits åt en hos skogsvårdsstyrelsen anställd beteskonsulent, vilken haft till hjälp en à tre assistenter och en à två agronomer, de senare med sommaranställning, samt ett helårsanställt biträde med samma utbildning som vandringsrättare. Inventeringen av skogsvårdsarbetena har verkställts av taxeringsledaren med biträde av två assistenter. Sedan fältarbetet inom skogsvårdsområdet avslutats, samlas uppgifterna till styrelsens betes- och taxeringsavdelningar.

Från skogsvårdsstyrelsen i Jämtlands län har inhämtats, att ifrågavarande verksamhet i detta län på grund av brist på förrättningsmän och arbetskraft i skogsbygderna ej igångsatts förrän under år 1944. Till skogsvårdsstyrelsen ha intill mitten av december 1944 inkommit 12 ansökningar om bildande av skogsvårdsområden. Dessa områden omfatta 139 fastigheter och en totalareal av omkring 38 000 hektar, varav omkring 27 000 hektar produktiv skogsmark. Tre områden ha inventerats, omfattande 33 fastigheter och en sammanlagd areal av omkring 6 055 hektar, varav omkring 4 000 hektar utgöras av produktiv skogsmark. Inom dessa tillämnade skogsvårdsområden ha 31 kulturbetesanläggningar planerats, omfattande en areal av omkring 85 hektar.

Hos skogsvårdsstyrelsen i Jämtlands län har sedan den 1 maj 1944 en jägmästare varit anställd speciellt för planläggning av ifrågavarande verksamhet.

Vad slutligen angår Norrbottens län har nu åsyftad verksamhet där i stort sett börjat först under sommaren 1944, vilket dröjsmål bland annat föranletts av personalsvårigheter med hänsyn till inkallelser m. m. Till skogsvårdsstyrelsen ha ansökningar inkommit om bildande av 46 skogsvårdsområden. Av dessa ha fullständigt planlagts 14 områden med en totalareal av ungefär 40 000 hektar, varav ungefär 25 000 hektar produktiv skogsmark.

I proposition, nr 145, till årets riksdag föreslår departementschefen med stöd av ett från norrlandskommittén inkommet förslag en utvidgning av den ur norrländska skogsproduktionsanslaget bedrivna verksamheten, att omfatta även Gävleborgs län.

Beträffande omfattningen av den av norrlandskommittén föreslagna utvidg-

ningen av tillämpningsområdet ha domänstyrelsen, Svenska skogsvårdsföreningen och Norrlands skogsvårdsförbund uttalat, att tillräckliga skäl icke syntes föreligga för att utsträcka tillämpningsområdet till att omfatta jämväl Gävleborgs län, där de skogliga produktionsbetingelserna icke vore jämförliga med de i övriga norrlandslän rådande förhållandena. Skogsindustriernas samarbetsutskott har ansett, att mer vägande skäl kunde anföras för en utvidgning till Kopparbergs län än till Gävleborgs län.

Under sådana förhållanden är det ägnat att förvåna att departementschefen kunnat biträda norrlandskommitténs förslag i denna punkt.

Av de nyssnämnda yttrandena framgår att de skogliga produktionsbetingelserna i Gävleborgs län icke äro jämförliga med de i övriga norrlandslän rådande förhållandena, vilket för övrigt kommit till uttryck i det av överdirektören G. Strindlund fogade särskilda yttrandet.

Däremot kunna de biologiska och klimatologiska betingelserna för norra Hälsingland motivera en utvidgning av tillämpningsområdet. Vad däremot beträffar Gästrikland och södra Hälsingland talar den klimatiska och biologiska strukturen icke för att dessa landsdelar inlemmas i de områden, som böra beröras av produktionsanslaget.

Med stöd av det anförda hemställa vi,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition, nr 145, måtte vidtaga den ändringen i det föreslagna tillämpningsområdet att av Gävleborgs län endast norra Hälsingland måtte ingå i detsamma.

Stockholm den 20 mars 1945.

Uddo R. Jacobson.

Gösta Skoglund.
